

Asia: VN/1514/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VN/1514/2022

Suomen sähkökäyttäjien lausunto sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuun annetun lain muuttamisesta

Suomen sähkökäyttäjät ry (ELFi) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuun annetun lain muuttamisesta.

Edustamme Suomessa yli 1 GWh vuodessa kuluttavia sähkön netto-ostajia. Jäsenemme ovat kaupan, teollisuuden ja palvelualojen yrityksiä, joille kilpailtu ja luotettava sähkömarkkina on merkityksellinen liiketoimintojen kustannusten ja investointien näkökulmasta.

ELFin kommentit sähkömarkkinalakiin

3 § 38 a

Ehdotamme määrittelyyn täsmennystä. Ehdotuksemme on seuraava: ”38 a sopimuksen irtisanomismaksulla kiinteähintaista maksua tai sakkoa, jonka...”

Perustelu muutosehdotukselle. Tavallisen yksittäisen kuluttajan tai pienen yrityksen on käytännössä mahdotonta vertailla eri myyjien tarjouksia, jos niissä pidetään mukana dynaaminen korvauskomponentti. Vain sähkömyyjällä on tiedossa myymänsä sähkönsuojausprofiili ja muut siihen liittyvät kustannukset. Ostajalla ei ole läpinäkyvyyttä tai tarkastusmahdollisuutta käytännössä myyjien ilmoittaman kulun oikeellisuuden tarkastamiseen. On myös huomattu, että sähkönsuojat eivät noudata eivätkä heidän edunvalvontajärjestönsä suosittele noudattamaan kuluttajariitalautakunnan kohtuullisuuspäätöksiä näissä asioissa. Tarjousten vertailu olisi myös huomattavasti yksinkertaisempaa ja helpompaa kiinteiden irtisanomiskustannusten ollessa pakollisia ilmoituksia sopimuksissa (esimerkki asiasta: myyjä 1, vuoden sopimus hinta 8,0 s/kWh irtisanomissakko 700 € ja myyjä 2, vuoden sopimus hinta 8,5 s/kWh irtisanomissakko 100 €)

13 §

ELFin mielestä nyt ehdotetut muutokset ovat tarpeellisia ja riittävän kattavia. Näkemyksemme mukaan erityisesti energiavarastojen rooli tulee kasvamaan merkittävästi sähkönsuojat ja tuotannon optimoinnissa sekä verkon tehotilanteen hallintaan. Kehitys sähköjärjestelmässä kohti yhä suurempaan tehovaihteluun on hyvin nopeaa. Liittymisjohdon tai varasyöttöyhteyksien rakentamiseen liittyvien juridisten linjausten tulee tukea Suomen sähköjärjestelmää tukevaa ja vakauttavaa kehitystä, kuten nyt on esitettykin.

16 §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

20 §

ELFin mielestä nyt ehdotetut muutokset ovat erittäin tarpeellisia. ELFin jäsenten kokemukset puhdasta siirtymää tukevien hankkeiden osalta ovat olleet hyvin ristiriitaiset. Osassa maata kaikki menee hyvin jakeluyhtiöiden kanssa myös vuonna 2024, aivan kuten aikaisemminkin. Tietyillä alueilla erityisesti ajoneuvojen julkiseen lataamiseen liittyvät hankkeet, joiden liittämisaikatauluksi oli vuonna 2023 luvattu alle kuusi (6) kuukautta, on vuonna 2024 jopa kaksikymmentäneljä (24) kuukautta.

Suomi on sitoutunut tiettyyn päästövähennykseen. Muutos vähäpäästöiseksi yhteiskunnaksi vaatii sähkönsuojat jatkuvia investointeja asian edistämiseksi. Mielestämme infrastruktuurin on kyettävä pysymään objektiivisena ja muutoksessa mukana. On hyvin tärkeää, että laissa selkeästi määritellään kohtuulliset liittämisaikat erikseen sekä kanta- ja suurjänniteverkoille että jakeluverkoille. Mielestämme ehdotetut ajat ovat hyväksyttäviä, vaikka usein myös tarve nopeammalle liittämiseen on olemassa.

21 b §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia. Mielestämme lainsäädännön tulee edistää puhtaan siirtymän edistymistä, johon myös velvoite tarjouksen jättämisestä sähköverkkoon liittamisestä oleellisesti kuuluu. Tarjouksen ja tarjousajan tulisi koskea myös teknisiä valmiuksia, jotka koskevat sähkömarkkina- ja 72 § mainittua loppukäyttäjän mahdollisuutta tehdä sähkönsiirtosopimus ja sähkömyyntisopimus jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kautta.

54 a §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia. Suomi on sitoutunut tiettyyn päästövähennykseen. Muutos vähäpäästöiseksi yhteiskunnaksi vaatii sähkökäyttäjiltä jatkuvia investointeja asian edistämiseksi. ELFin yksiselitteinen kanta asiaan on, että infrastruktuurin on tehtävä yhteistyötä sähköisen liikunnan edistämisen suhteen.

54 c §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

62 §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

92 a §

Kannatamme lakimuutoksen perustana olevaa ajatusta, mutta ehdotamme määrittelyyn täsmennystä. Ehdotuksemme on seuraava: ensimmäiseen kappaleeseen ”Vähittäismyyjä tai itsenäinen aggregaattori voi periä loppukäyttäjältä sopimuksen irtisanomisesta ennalta sovitun kiinteän maksun, kun”, ja toiseen kappaleeseen ”Maksun tulee olla ennalta sovitun kiinteähintainen ja oikeasuhtainen, eikä se....”

Perustelumme muutosehdotukselle on seuraava. Tavallisen yksittäisen kuluttajan tai yrityksen on käytännössä mahdotonta vertailla eri sähkömyyjien tarjouksia, jos niissä on mukana läpinäkymättömän dynaaminen korvauskomponentti. Ainoastaan sähkömyyjällä itsellään on tiedossa myymänsä sähkösuojaprofiili ja muut siihen liittyvät kustannukset. Ilman läpinäkyvyyttä ei sähköostajalla ole tarkastusmahdollisuutta myyjien ilmoittaman kulun oikeellisuuden tarkastamiseen. Oikeusprosessit näiden asioiden oikaisemiseksi eivät useinkaan ole taloudellisesti mielekkäitä ilman joukkokanteen mahdollisuutta. Sähkökäyttäjillä on myös kokemusta siitä, että sähkömyyjät eivät noudata eivätkä heidän edunvalvontajärjestönsä suosittele noudattamaan kuluttajariitalautakunnan kohtuullisuuspäätöksiä sähkösopimusten irtisanomisiin. Kustannusten ollessa kiinteitä läpinäkyvyys paranisi, sillä tarjousten vertailu olisi huomattavasti helpompaa kiinteiden irtisanomiskustannusten ollessa pakollisia (esimerkki asiasta: myyjä 1, vuoden sopimus

hinta 8,0 s/kWh irtisanomissakko 700 € ja myyjä 2, vuoden sopimus hinta 8,5 s/kWh
irtisanomissakko 100 €)

99 a §

ELFin mielestä nyt ehdotetut tarkennukset ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

ELFin kommentit sähkötoimitussopimusten vertailuun annettuun lakiin

ELFin mielestä sähkötoimitussopimusten vertailuun annettuun lakiin tehdyt muutokset ovat tarpeellisia ja kannatettavia. ELFillä ei ole muutosehdotuksia.

Kunnioitavasti

Pasi Kuokkanen

Suomen Sähkökäyttäjät ry

Kuokkanen Pasi
Suomen Sähkökäyttäjät ry